

desuagtet bekende, at jeg tager Ordet uden at ville gøre Forsøg paa at overraske nogen med det, jeg vil sige: de Herrer kunne godt undlade at høre efter, naar De blot tillige ville undlade at forstyrre Stenograferne, saa at disse kunne notere, hvad jeg siger.

Jeg vil i Hovedsagen kunne henholde mig til, hvad jeg har bemærket ved denne Sags første Behandling. I Tilslutning dertil vil jeg sige, at jeg vilde have ønsket, at det ærede Medlem for Københavns Amts 1ste Valgkreds (Ellinger), der nu har stillet et positivt Ændringsforslag, vilde have indskrænket sig til et Forslag om at fjerne det sidste Punktum af Grundlovens § 32, men jeg skal indrømme, at saaledes som Stillingen er, lægger jeg ikke Vægt derpaa. Jeg tillader mig at være af den Formening, at Interessen for at se et Udbytte af denne Sag ikke er saa levende fra de forskellige Sider, at man med stor Udsigt kan vente, at en Lov om denne Sag skal blive gennemført i denne Samling. Jeg vil ogsaa sige efter at have set det Forslag, som Udvalgets Flertal har fremsat, at jeg ikke skønner rettere, end at hele denne Sag kunde have været ordnet paa en forholdsvis tilfredsstillende Maade uden at gaa til en Forandring af Grundloven. Den fornødne Forandring af Valgloven kunde meget vel have bragt os et Resultat, der praktisk set kunde have været lige saa tilfredsstillende som det, der nu foreslaas ved en Forandring af Grundloven. Heller ikke derpaa skal jeg imidlertid lægge videre Vægt.

Jeg vil ikke sige andet, end at jeg til Trods for de Meninger, der ere udtalte af Flertallets ærede Ordfører (Sveistrup) og i Mødet i Gaar af det ærede Medlem for Holbæk (Fogtmann), dog mener, at Stillingen ikke er anderledes, end at det kunde være fuldt forsvarligt at gaa til Gennemførelse af Forholdstalsvalg for Folketingsvalgenes Vedkommende, thi jeg har den samme Formening, som jeg tidligere har givet Udtryk, at det nok i Fremtiden skal vise sig, at mange af dem, der nu ikke mene at kunne gaa med til Indførelse af Forholdstalsvalg, ville komme til at fortryde det.

Borghjerg: Jeg havde ventet, at det ærede Medlem for Københavns Amts 1ste Valgkreds (Ellinger) vilde have taget Ordet for at svare paa, hvad det ærede Medlem for Viborg (Sveistrup) fremførte. Derfor kommer det mig lidt overraskende, at Debatten allerede er sin Afslutning nær.

Da imidlertid det ærede Medlem ikke har taget Ordet, vil jeg, inden Debatten slutter, gøre nogle Bemærkninger alene af den Grund, at jeg jo maa svare den højtærede Konseilspræsident paa hans bestemte Udtalelser angaaende vort Ændringsforslag om Omvalg.

Konseilspræsidenten mente, at der i de 4 Udvalgsmedlemmers Forslag om Omvalg var en formel Mangel, idet naar Paragraffen i Forvejen lyder paa, at Valgmaaden ligesom Valgkredsinddelingen bestemmes ved Valgloven, er det ukorrekt i Grundloven at indføre en Bestemmelse om, at der skal finde Omvalg Sted. Jeg tror nu ikke, at den ærede Konseilspræsident har Ret deri. Vel siger Grundlovens § 32, baade i dens gamle Affattelse og i den ny, som den vil faa, at Valgmaaden og Valgkredsinddelingen bestemmes ved Valgloven, men samtidig træffer Grundlovsparagraffen baade i den gamle og i den ny foreslaaede Form en Bestemmelse paa et enkelt Punkt, som altsaa Grundloven mener er saa vigtigt, at det bør indføres i selve Grundloven, uanset, at de øvrige Bestemmelser angaaende Valgmaaden foretages ved Valgloven, nemlig det Punkt om Enmandskredse. Grundlovsparagraffen siger baade i sin gamle og sin ny Affattelse, at Valgmaaden bestemmes ved Valgloven, men tilføjer: „Hver Kreds vælger en af dem, der have stillet sig til Valg.“ Det kunde Grundloven have overladt til Valgloven at bestemme. Det ærede Medlem for Frederiksberg (Ellinger) mente først i Efteraaret, at Højre vilde indskrænke sig til at stille Forslag om, at lade Valgmaaden fuldt ud bestemme ved Valgloven. Men Grundloven anser dette Spørgsmaal, om det skal være Enmandsvalg, Forholdstalsvalg eller Listevalg — man kan jo ogsaa have Listevalg uden Forholdstalsvalg — som saa vigtigt, at den fastslaar Afgørelsen, og Grundloven kan da uden nogen som helst formel Mangel ogsaa fastslaa en anden Bestemmelse. Det bliver da et reelt Spørgsmaal, om man vil anse dette Forslag om Omvalg som saa vigtigt, at man vil sætte det ind, eller ej. Det bliver en Realitetsdebat, men formel Mangel er der ikke i vort Ændringsforslag.

Om Sagens Realitet erklærede Konseilspræsidenten, at han ikke stod afvisende overfor denne Tanke om Omvalg. Han sagde i Forbigaaende, at tidligere havde han ikke været saa stemt derfor, og han mente, at der kunde være Lande, hvor Omvalg ikke vilde virke heldigt, og